Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszék
Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok szak

ZÁRÓVIZSGA ÍRÁSBELI TEMATIKA 2026/27

I. Bevezetés a politikatudományba

1. téma: *A demokrácia fogalma és történeti formái*

Bakk Miklós: Bevezetés a politikatudományba, Scientia Kiadó: Kolozsvár, 2023, 93–112.
Bayer József: A politikatudomány alapjai, Napvilág: Budapest, 2000, 101–106.
Giovanni Sartori: Demokrácia. Osiris: Budapest, 1999, 13–29, 115–126.

2. téma: *Választások és választási rendszerek*

Bakk Miklós: Bevezetés a politikatudományba, Scientia Kiadó: Kolozsvár, 2023, 75–88.
Bayer József: A politikatudomány alapjai, Napvilág Kiadó: Budapest, 2001, 209–223.
Enyedi Zsolt – Körösényi András: Pártok és pártrendszerek, Osiris Kiadó: Budapest, 2004, 243–254.

II. Európa története

3. téma: *Az olasz és német nemzeti állam létrejötte a 19. században*

Martin Roberts: Európa története, 1789-1914. Az ipari forradalom és a liberalizmus kora, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1992, 166–183, 194–197.

III. Az európai politikai gondolkodás története

4. téma: *Az antropológiai pesszimizmus és a hatalommegosztás elve*

- Montesquieu: Anglia alkotmánya. In: Uő.: A törvények szelleméről. Tizenegyedik könyv (A politikai szabadságot létrehozó törvényeknek az alkotmányhoz való viszonyáról), VI. fejezet – elolvasható bármelyik magyar nyelvű kiadásból, szöveggyűjteményből (Pl. Paczolay Péter – Szabó Máté: Az egyetemes politikai gondolkodás története. Rejtjel Kiadó, Budapest, 1999. 113-120.
- Bayer József: A politikai gondolkodás története. Osiris Kiadó, Budapest, 1998. 88-91. 132-135. (Machiavelli és Montesquieu c. részekből)
- Veress Emőd: A hatalmi ágak elválasztásának elmélete. In: Uő.: Államfő és kormány a hatalommegosztás rendszerében. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2011. 33-40.

IV. A nemzetközi kapcsolatok története

5. téma: *A Marshall-terv és a Truman-doktrína*

- Feitl István, Földes György: 1945 a világtörténelemben, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005, 13–32. o.
- Hobsbawm, Eric J.: A szélsőségek kora. A rövid 20. század története 1914–1991, Pannonica Kiadó, Budapest, 1998, 217–233. o.
- Romsics Ignác: A 20. század rövid története, Rubicon Kiadó, Budapest, 2007, 252–257. o.

V. Világgazdaságtan

6. téma**:** *A transznacionális társaságok a világgazdaságban*

- Szentes Tamás: Transznacionális, illetve multinacionális társaságok a világgazdaságban, In. Blahó András (szerk.): Világgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008, 99–122. o.

VI. Kortárs politikai ideológiák

7. téma: *Politikai ideológiák és azok általános jellemzése*

Gyurgyák János: Politikai ideológiák, In. Uő (szerk.): Mi a politika? Osiris, Budapest, 2004. 301-353.

VII. Az európai uniós közösségi közpolitika

8. téma: *A közpolitikai probléma és napirend. A napirendet meghatározó tényezők*

Gajduschek György - Hajnal György: Közpolitika - A gyakorlat elmélete és az elmélet gyakorlata. HVG-Orac Kft., Budapest, 2010, 86-103.
Dye, Thomas R.: Understanding Public Policy. Pearson: Bostton, 2018, 25-51.

VIII. Nemzetközi kapcsolatok elméletei

9. téma: *A nemzetközi kapcsolatok realista és liberális elméletének összehasonlítása* (eszmetörténeti hagyományok, alapelvek, fontosabb fogalmak, szereplők)

- Mingst, Karen E.: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatokba. Budapest: Napvilág Kiadó, 2011. 71–81. o
- Murádin János Kristóf: Nemzetközi kapcsolatok elmélete, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2009, 24–65. o.
- Jackson, Robert H. – Sørensen, Georg: Introduction to International Relations: Theories and Approaches. Fifth edition. Oxford: Oxford University Press, 2013. 66–75, és 99–120. o.

10. téma: *Kenneth Waltz és a strukturális realizmus*

- Szűcs Anita: A realizmus „időtlen bölcsessége”. A nemzetközi politikaelmélet realista irányzata. Grotius E-könyvtár, 2011, 51–58. o.
- Dunne, Timothy – Kurki, Milja – Smith, Steve (eds.): International Relations Theories: Discipline and Diversity. Third edition. Oxford: Oxford University Press, 2013. 77–91. o.

IX. Az európai integráció története és elméletei

11. téma: *Richard Coudenhove-Kalergi Paneuropa-terve és a Paneuropa-mozgalom*

- Bóka Éva: Az európai integráció-elméletek történelmi perspektívában, Corvina Kiadó, Budapest, 2008, 18–21. o.
- Gyémánt, Ladislau: Preistoria construcţiei europene, Editura Fundaţiei Pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 1999, 93–120. o.
- Maller Sándor: Az Európa-eszme. A kezdetektől a megvalósulásig, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, Budapest, 2004, 66–68. o.
- Murádin János Kristóf: Az európai integráció története és elméletei, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2020, 61–66. o.
- Németh István: Európa tervek 1300–1945. Visszapillantás a jövőbe, ELTE, Eötvös Kiadó, 2001, 198–215. o.

12. téma: *A Maastrichti Szerződés és az Európai Unió létrehozása*

- Gazdag Ferenc: Európai integráció és külpolitika, Osiris Kiadó, Budapest, 2005, 233–253. o.
- Horváth Jenő: Az európai integráció története napról-napra 1945–2002, Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 172–173, 186. o.
- Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról, HVG-ORAC, Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2011, 37–43. o.
- Lützeler, Paul Michael: Europa după Maastricht. Perspective americane şi europene, Institutul European, Iaşi, 2004, 5–16, 65–76. o.
- Murádin János Kristóf: Az európai integráció története és elméletei, Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2020, 126–130. o.
- Németh István: Európa 1945-2000. A megosztástól az egységig, Aula Kiadó, Budapest, 2004, 667–670. o.
- Urwin, Derek W.: A közös Európa. Az európai integráció 1945-től napjainkig, Corvina Kiadó, Budapest, 1998, 243–253. o.

X. Bevezetés a geopolitikába

13. téma: *A geopolitika eredete, „halála" és újra megjelenése (eredet, okok, újraértelmezési kísérletek)*

- Szilágyi István: Geopolitika. Publikon kiadó, Pécs, 2013. p. 7-14., 49-57.
- Nagy Miklós Mihály: A kalsszikus geopolitikáról. In. Geopolitikai Szemle I. évfolyam 2019/1. p. 149–164.

14. téma: *Az USA geopolitikájának jellegzetessége a hidegháború utáni periódusban*

- Henry Kissinger: Diplomácia. Panem, Budapest, 2008. 31. fejezet- Elmélkedések az új világrendről. p. 835-838
. Henry Kissinger: Korszakváltás az amerikai külpolitikában?. Panem, Budapest, 2002. 1., 2., 4., és 7. fejezetek.
- Fehér Zoltán: A világrend átalakulása, az Amerikai Egyesült Államoknagystratégiája és Kína kihívása a 21. században. In: Ágh Attila – Káncz Csaba (szerk.): Változó világrend. a bizonytalanság kora a nemzetközi politikában. Noran Libro Kiadó, Budapest, 2020.
- Magyarics Tamás: Az Egyesült Államok külpolitikájának története.Antall József Tudásközpont, Budapest, 2014. Ötödik rész. p. 579-680.

XI. Nemzetközi intézmények és szervezetek

15. téma: *Az Európa Tanács megalakulása, tagjai, intézményi struktúrája és tevékenysége*

- Bruhács János: Nemzetközi Jog III. Nemzetközi szervezetek. Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2003, 136–140. o.
- Gazdag Ferenc – Kovács Péter (szerk.): *Az Európa Tanács 1949–1999, tanulmányok, dokumentumok*. SVKI, Budapest, 1999.
- Murádin János Kristóf: Nemzetközi intézmények és szervezetek. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2011, 85–97. o

XII. Európai programok és projektek menedzsmentje és értékelése

16. téma: *A projektek teljesítésének megtervezése: idő-, erőforrás- és költségtervezés*

- Görög Mihály: Projektvezetés, Aula Kiadó, 2008, 95–134. o.
- Kaiser Tamás – Molnár Anna (szerk.): Módszertani útmutató uniós pályázati multiplikátor képzéshez. Kohéziós politika és pályázati rendszerek az Európai Unióban, RDS Design, Budapest, 2007, 183–214. o.

17. téma: *Monitoring, ellenőrzés és értékelés az uniós finanszírozású projektek esetén*

- Kaiser Tamás – Molnár Anna (szerk.): Módszertani útmutató uniós pályázati multiplikátor képzéshez. Kohéziós politika és pályázati rendszerek az Európai Unióban, RDS Design, Budapest, 2007, 225-247. o.
- Imreh Szabolcs: Európai Uniós projektek menedzselése, JATEPress, Szeged, 2008. 79-94. o.

XIII. Külpolitika és diplomácia az EU-ban

18. téma: *A külpolitika átalakulása. A „régi" diplomáciától és külpolitikától az „új" diplomáciáig és külpolitikáig*

Kiss J. László: Változó utak a külpolitika elméletében, Osiris, Budapest, 22-36, 47-51, 56-77. o.

XIV. Biztonságpolitika

19. téma: *A biztonság és külpolitika értelmezése a realista és idealista iskolákban*

Gazdag Ferenc (szerk.): Biztonságpolitika. SVKH – Budapest 2001, p. 67-99

20. téma: *A biztonságot fenyegető kihívások a 21. században*

- Gazdag Ferenc (szerk.): Biztonságpolitika. SVKH – Budapest 2001, p.41-67.

- Gazdag Ferenc – Remek Éva: A biztonsági tanulmányok alapjai. Dialóg Campus kiadó, 2018, 91-123.

XV. Közigazgatás-tudomány

21. téma: *A romániai közigazgatás vertikális tagoltsága. Intézmények, hatáskörök és aktusok*

- Közigazgatási Törvénykönyv (Codul Administrativ)
- Patyi András – Varga Zs. András: Általános közigazgatási jog (az Alaptörvény rendszerében). Dialóg Campus Kiadó, 2013.
- Podaru, Ovidiu – Anca Boariu: Drept administrativ. Administrația publică. Actul administrativ. Note de curs și seminar, Editura Hamangiu, București, 2020.

22. téma: *România Kormánya a Román Alkotmány alapján: felépítése, beiktatása, szervezete, aktusai és működése*

- România Alkotmánya (Constituția României)
- Podaru, Ovidiu – Anca Boariu: Drept administrativ. Administrația publică. Actul administrativ. Note de curs și seminar, Editura Hamangiu, București, 2020.
- Sztranyiczki Szilárd: Köztisztségviselők deontológiája. Egyetemi jegyzet, 2025.
- Vedinaș, Verginia: Codul administrativ adnotat. Noutăți. Examinare comparativă. Note explicative. Ediția a 3-a, Editura Universul Juridic, București, 2021.

XVI. Nemzetközi közjog

23. téma: *A nemzetközi jog alapvető elvei*

- Fábián Gyula: Drept internațional public. Editura Hamangiu, București, 2019.
- Kovács Péter: Nemzetközi közjog. Osiris Kiadó, Budapest, 2016.